

Crna Gora
AGENCIJA ZA ELEKTRONSKE MEDIJE

Broj: 02 – 1236/4
Podgorica, 16.10.2017. godine

Na osnovu čl. 139, 140, 141, 143 i 144 Zakona o elektronskim medijima ("Sl. list Crne Gore", br. 46/10, 40/11, 53/11 i 6/13) i čl. 18 i 116 Zakona o upravnom postupku ("Sl. list Crne Gore", 56/14, 20/15, 40/16 i 37/17), postupajući po prigovoru političke partije „Demokratska partija socijalista“ (DPS), akt zaveden kod Agencije za elektronske medije pod br. 02-1236 od 15.09.2017.g., direktor Agencije za elektronske medije donosi

R J E Š E N J E

- Prihvata se prigovor** političke partije „Demokratska partija socijalista“ (DPS), akt zaveden kod Agencije za elektronske medije pod br. 02-1236 od 15.09.2017.g. i privrednom društvu „**Radio i Televizija Crna Gore**“ d.o.o. iz Podgorice, javnom emiteru opšteg televizijskog programa „**Prvi program Televizije Crne Gore**“ (TVCG1), izriče se upozorenje, kao upravno-nadzorna mjera **zbog kršenja** člana 55 stav 6 i člana 56 stav 4 Zakona o elektronskim medijima, člana 11 stav 1 i član 12 stav 3 Pravilnika o programskim standardima u elektronskim medijima ("Službeni list Crne Gore", br. 35/11 i 7/16 i tačke 7.1. Odobrenja za emitovanje br. O-TV-J-01 od 25.01.2013. godine, prilikom emitovanja priloga u informativnoj emisiji „Dnevnik“ u 19:30 časova, dana 12.09.2017. godine.
- Odbija se prigovor** iz tačke 1 ovog Rješenja **u dijelu** koji se odnosi na prilog emitovan dana 12.09.2017. godine u informativnoj emisiji „Dnevnik“ u 15:30 časova.
- Upozorenje iz tačke 1 ovog Rješenja se izriče zbog:
 - neispunjavanja obaveze propisane članom 55 stav 6 Zakona o elektronskim medijima da je emiter dužan da doprinosi cjelovitom i nepristrasnom informisanju javnosti o događajima u zemlji i inostranstvu.
 - neispunjavanja uslova propisanih članom 56 stav 4 Zakona o elektronskim medijima za emitovanje televizijskog programa i to da vijesti moraju istinito i korektno predočiti činjenice i događaje, moraju biti nepristrasne i profesionalno korektne.
 - kršenja obaveze da programski sadržaji, a naročito informativno-politički i programi o tekućim događajima moraju biti pravični i izbalansirani, što se postiže objavljivanjem suprotstavljenih stavova, bilo u istom programu ili u nizu drugih programa, koji predstavljaju cjelinu u obradi određene tematike (član 11 st. 1 Pravilnika o programskim standardima u elektronskim medijima).
 - uskraćivanja prilike osobama ili organizacijama čije se ime spominje da učestvuju u programu ili da komentarišu navode o nepodobnim djelima ili negativne konotacije na njihov račun (član 12 stav 3 Pravilnika o programskim standardima u elektronskim).
- Javnom emiteru „Radio i Televizija Crna Gore“ d.o.o., nalaže se da usaglasi emitovanje programskih sadržaja u okviru programa TVCG1 sa standardima definisanim u Zakonu o elektronskim medijima, podzakonskim aktima Agencije i izdatim odobrenjima za emitovanje.
- Javni emiter „Radio i Televizija Crna Gore“ d.o.o. dužan je da, u skladu sa članom 140 stav 3 Zakona o elektronskim medijima, informaciju o izrečenoj mjeri iz tač. 1 ovog rješenja objavi u programu TVCG1, u okviru informativne emisije „Dnevnik“ u 19:30 časova.
- Protiv ovog rješenja može se podnijeti žalba Savjetu Agencije za elektronske medije u roku od 15 dana od dana njegovog prijema.
- Ovo rješenje će se objaviti na veb sajtu Agencije za elektronske medije www.ardcg.org.

8. Ovo rješenje stupa na snagu danom donošenja.

O b r a z l o ž e n j e

Dana 15. septembra 2017. godine, Agenciji za elektronske medije (u daljem tekstu: Agencija) dostavljen je prigovor političke partije „Demokratska partija socijalista“ (DPS), na rad Javnog preduzeća „Radio i Televizija Crne Gore“ d.o.o. iz Podgorice (u daljem tekstu: RTCG), kao javnog emitera opšteg televizijskog programa „Prvi program Televizije Crne Gore“ / TVCG1 (zaveden kod Agencije pod br. 02-1236 od 15.09.2017.g.).

Predmetni prigovor se odnosio na priloge emitovane 12. septembra 2017. godine u informativnim emisijama Dnevnik u 15:30 i 19:30 časova. Podnosilac prigovora navodi da je „predmet prigovora kršenje članova 55 st. 6 i člana 56 st. 4 Zakona o elektronskim medijima, čl. 2 Zakona o medijima („Službeni list Republike Crne Gore“, br. 51/02, 62/02, „Službeni list Crne Gore“, br. 46/10, 73/10, 40/11), čl. 9 Zakona o nacionalnom javnom emiteru Radio i Televizija Crne Gore, Etičkog kodeksa novinara Crne Gore i Pravilnika o programskim standardima u elektronskim medijima“. U predmetnim informativnim emisijama, kao se navodi u prigovoru, „kao prva i najznačajnija vijest je prikazan razgovor jednog novinara druge medijske kuće sa gospodinom Velizarom Markovićem, fizičkim licem koje nema nikakvih javnih funkcija, niti je ikada široj javnosti bio poznat po nekim javnim ‘ulogama’“, kao i da „njegov navodni značaj postoji samo zbog toga što je član šire porodice gospodina Duška Markovića, predsjednika Vlade Crne Gore“.

Podnosilac prigovora navodi „da je pravo na privatnost svih lica jedno od osnovnih ljudskih prava zajemčeno Evropskom konvencijom o ljudskim pravima (čl. 8) i Ustavom Crne Gore (čl. 40)“ da „ove odredbe jemče svakom licu pravo na zaštitu svog privatnog integriteta od neovlašćenog zadiranja bilo javnih vlasti bilo pojedinaca“ i ukazuje da „shodno standardima Savjeta Evrope, presudama Evropskog suda za ljudska prava, ali i Etičkog kodeksa novinara, pravo na privatnost obrnuto je srazmjerno značaju javne funkcije koju pojedinac obavlja, a čak i u tim slučajevima je nužno poštovanje ljudskog dostojanstva“. Podnosilac prigovora je posebno ukazao na činjenicu da „gospodin Velizar Marković nije javna ličnost“.

Nadalje, podnosilac prigovora postavlja pitanja da li „ponašanje gospodina Velizara Markovića, kao i samog novinara koji ga je navodno prijateljski pozvao... zavređuje toliku pažnju da se njime započne jedna od najgledanijih informativnih emisija na teritoriji Crne Gore“, kao i „da li će i ubuduće svaka informativna emisija u Crnoj Gori izveštavati prije svega o životima svih članova širih porodica javnih funkcionera ili će se sredstva poreskih obveznika trošiti za sadržaje koji su profesionalniji, objektivniji, složeniji i prije svega etički i pravno podesniji uložiti koju bi RTCG kao medijska kuća trebala da ima“.

U prigovoru se navodi da „novinar ne smije da zadire u privatni život neke osobe i izveštava o njemu bez dozvole te osobe“. Podnosilac prigovora dalje navodi da „odnos između zaštite prava privatnosti i slobode izražavanja novinara su nerijetko u sukobu i zbog toga će tas ‘prevagnuti’ na jednu stranu slobode informisanja isključivo ako je to od opšteg interesa za cijelu zajednicu“, i „ključni kriterijum za razlikovanje je da li neko obavlja javnu funkciju“. Naime, on navodi da „novinari imaju pravo da istražuju privatni život nekoga ko obavlja ili namjerava da obavlja javnu funkciju“, ali se pita „...koju to javnu funkciju obavlja gospodin Velizar Marković da bi saopštavanjem njegovog imena započinjale informativne emisije u ‘udarnim terminima’“.

Prigovorom se ukazuje „da se informacije prikupljene na nedozvoljen način mogu objaviti samo u interesu nacionalne bezbjednosti, zaštite teritorijalnog integriteta ili javne bezbjednosti, sprječavanja nereda ili kriminala i zaštite zdravlja ili morala, zaštite ugleda ili prava drugih, sprečavanja otkrivanja obavještenja dobijenih u povjerenju ili radi očuvanja autoriteta i nepristrasnosti sudstva (čl. 21 Zakona o medijima). Naime, kao se navodi „gospodin Velizar Marković nije podrivao niti jedan od navedenih standarda a ako je i izvršio neko krivično djelo, time će se baviti nadležno tužilaštvo i sud, kao što se bavi i brojnim drugim predmetima sa kojima ne počinju informativne emisije Dnevnik 1 i Dnevnik 2“.

Podnosilac prigovora navodi da „za prikupljanje informacija u bilo kom obliku, novinar mora da koristi profesionalno časne i pravno dozvoljene metode“, „odstupanje od ovog pravila dopušteno je jedino u slučajevima kada te metode nijesu dovoljne, a informacija do koje treba doći izuzetno važna za javnost“, kao i da „u suprotnom postoji krivično djelo neovlašćeno prisluškivanje i snimanje prema članu 174 Krivičnog zakonika Crne Gore“. On konstatuje da je „novinar dužan da u svakom momentu razlikuje javnog funkcionera i članove njegove širi porodice i stavljanje znaka jednakosti među njima ne predstavlja ništa drugo do grubo kršenje novinarske etike i pokušaj obmanjivanja javnosti“.

U prigovoru su navedene odredbe čl. 55 st. 6 i čl. 56 st. 4. Zakona o elektronskim medijima uz mišljenje da su iste „grubo prekršene u pomenutim informativnim emisijama u pogledu ravnopravnosti, objektivnosti i prava da se čuje i 'druga strana'". Podnosilac prigovora naglašava da „prostor koji je dat jednoj strani bio je nesrazmjerno veći u odnosu na drugu” i da je „emitovanje izjave predsjednika jedne političke partije (gospodina Alekse Bečića, lidera Demokratske Crne Gore) koji je svoju izjavu posvetio napadu na jednu političku partiju (Demokratsku partiju socijalista) i prvog čovjeka Vlade Crne Gore (gospodina Duška Markovića), a pri tom bez cjelovitog i na sličan način prenijetog stava „napadnute” strane je jasan znak neravnopravnosti”. Podnosilac prigovora zaključuje da „ravnopravnost mora uvijek i u svim segmentima biti postignuta”, a objektivnost „je pogažena tendencioznim izjavama većine sagovornika i stavljanja izjave (i navodne prijetnje, a o čemu će odlučivati sudovi) gospodina Velizara Markovića, u čisto politički kontekst sa namjerom napada na političke protivnike”.

Na kraju podnosilac prigovora ističe da navedenim prigovorom „ne želi da spori pravo novinara da slobodno izrazi svoje viđenje i stanovišta ili da doprinese razvoju političkog dijaloga u Crnoj Gori, kao i pravo na slobodnu uređivačku politiku bilo koje medijske kuće u Crnoj Gori”, već „želi da podsjeti da se zaštitom svih profesija, pa i novinarske, bave tijela koja su za to ovlašćena”, kao i da „niko, pa samim tim ni novinari, ne smiju zaboraviti da su zajemčena prava istovremeno ograničena i nekim obavezama”.

Polazeći od navedenog prigovora, Agencija je pokrenula postupak za utvrđivanje da li je prigovor osnovan, odnosno da li je došlo do kršenja Zakona o elektronskim medijima, Zakona o medijima i Pravilnika o programskim standardima u elektronskim medijima (u daljem tekstu: Pravilnik).

Po tom osnovu, Sektor za monitoring Agencije izvršio je uvid u snimak emitovanih programskih sadržaja emitera TVCG1 i sačinio nalaz dana 20.09.2017. godine (akt broj 05-1236/1 od 20.09.2017.god.).

Saglasno nadležnostima ustanovljenim članom 138 Zakona o elektronskim medijima i članom 111 Zakona o upravnom postupku, a u cilju utvrđivanja činjenice da li je emitovanjem spornog sadržaja došlo do kršenja Zakona o elektronskim medijima, Pravilnika i Odobrenja za emitovanje br. O-TV-J-01, Agencija je Savjetu RTCG dostavila predmetni prigovor, sa nalazom Sektora za monitoring i zatražila da u roku od sedam dana od dana prijema zahtjeva, dostavi pisano izjašnjenje na date navode (akt broj 02-1236/2 od 20.09.2017.god.).

Dana 03.10.2017.g., Savjet javnog emitera „Radio i Televizija Crne Gore” (u daljem tekstu: Savjet RTCG) dostavio je Agenciji pisano izjašnjenje br. 01-5192 od 03.10.2017.g. (akt zaveden kod Agencije pod br. 02-1236/3 od 03.10.2017. god.) u kojem se navodi „da je Savjet RTCG na elektronskoj sjednici od 28.09.2017.g., razmotrio Izvještaj Komisije za predstavke i prigovore slušalaca i gledalaca br. 01-5140 od 28.09.2017. godine i donio sledeće Preporuke:

- Savjet RTCG je odbio prigovor na prilog posvećen prijetnjama novinaru 'Dana'.
- Savjet RTCG sugeriše direktoru TVCG da novinarima/kama i urednicima/cama skrene pažnju na potrebu jasnog predstavljanja političkih stranaka u odnosu na neko pitanje i pravljene očigledne veze između stavova političkih stranaka. Ovo se može postići i pažljivim montiranjem priloga.
- Savjet RTCG je konstatovao kršenje profesionalnih standarda koji se odnose na uravnoteženost izvještavanja u drugom prilogu koji je posvećen incidentu u Mojkovcu tj. prijetnjama navodno upućenim predstavnicima „Demokratske Crne Gore”.
- Savjet RTCG sugeriše generalnoj direktorki RTCG da preduzme neophodne mjere, uključujući i odgovarajuće sankcije, prema odgovornim osobama (urednicima/cama i novinarima/kama) kako se profesionalni propusti ne bi ponavljali.

Kao sastavni dio izjašnjenja dostavljen je Izvještaj Komisije za predstavke i prigovore slušalaca i gledalaca akt br. 01-5140 od 28.09.2017.g. (u daljem tekstu: Izvještaj). U njemu se navodi da je „povod za dostavljanje prigovora bio prilog emitovan 12. septembra 2017. godine u Dnevniku 1 i 2, a koji je bio posvećen prijetnjama novinaru 'Dana' i incidentu koji se dogodio u Mojkovcu (prijetnje predstavnicima 'Demokratske Crne Gore')”. Izvještajem se konstatuje da je pisani odgovor na prigovor dostavio urednički tim informativnog programa.

Urednički tim, kako se navodi u Izvještaju, saopštio je da „uredništvo TVCG smatra neosnovanim prigovor DPS-a koji se odnosi na programski sadržaj emitovan 12. septembra 2017. godine u emisijama Dnevnik u 15.30h i 19.30h”. Oni ukazuju da je „ključna činjenica koja je odredila sadržinu priloga, kao i uredničku odluku o plasmanu i vremenu trajanja ozbiljna prijetnja upućena novinaru”. Imajući u vidu

navedeno, urednički tim je procijenio da je „važno i to da je g. Velizar Marković brat predsjednika Vlade i da javnost treba da zna sve ove činjenice, odnosno da je dužnost Javnog servisa da taj događaj rasvijetli iz što više uglova". Takođe, oni su cijenili „kao posebno važno to što je prijetnja upućena novinaru 'Dana', čiji je glavni urednik ubijen 2004. godine, što incidentu daje posebnu težinu i osjetljivost", kao i „činjenicu da je osnovni državni tužilac u Bijelom Polju istog dana pokrenuo postupak izviđaja".

Nadalje, urednički tim je naveo da su priložima omogućili da se „pored portparola Osnovnog državnog tužilaštva u Dnevniku čuju i urednik 'Dana' Nikola Marković, predsjednik Demokrata Aleksa Bečić, jer je ta partija prethodno involvirana u događaje u Mojkovcu". Istakli su i da su „naveli riječi Velizara Markovića", koji je „u razgovoru sa novinarkom RTCG rekao da ne želi da se pojavljuje pred kamerom, već da njegovu izjavu citiramo, i pored ... ponude da detaljno iznese svoje viđenje, kao 'druga strana'". Oni navode da je objavljen stav ćerke gospodina Velizara Markovića, novinarko Milice Marković, kao i da su tražili komentar DPS-a, ali isti nijesu dobili. Istakli su da je „nešto kasnije DPS izdala saopštenje za medije koje su objavili". Takođe su ukazali da su narednog dana, centralnu informativnu emisiju, Dnevnik u 19:30 časova, počeli „opširnijim reagovanjem premijera Duška Markovića koje je tim povodom uputio javnosti", kao i da su objavili i izjavu potpredsjednika Vlade Milutina Simovića istim povodom. Urednički tim smatara da su „učinili sve što je bilo moguće kako bi gledaoci stekli što sveobuhvatniju i objektivnu sliku o događaju u Mojkovcu", kao i da su „u ovom slučaju postupili profesionalno, objektivno i u javnom interesu, poštujući novinarske i etičke standarde", kao i da nijesu „ulazili u to na koji način je pribavljen sporni audio-snimak, jer u razgovoru njihovog novinara sa g. Velizarom Markovićem ta okolnost nije pominjana kao sporna", te da se on „zahvalio ... novinarki na korektnom odnosu."

U izjašnjenju se kaže i da je Komisija, nakon „upoznavanja" sa prigovorom i odgovorom uredničkog tima zaključila:

- „Potrebno je posebno analizirati dva priloga emitovana u Dnevniku 12. septembra 1917. godine. Prvi prilog je posvećen prijetnjama novinaru 'Dana', a prilog koji slijedi je posvećen incidentu u Mojkovcu i navodnim prijetnjama upućenim rukovodstvu 'Demokratske Crne Gore'.
- U uvodu, u prvom prilogu posvećenom prijetnjama novinaru 'Dana', urednica je dala sve relevantne informacije o kontekstu u kojem su se desile prijetnje novinaru 'Dana'.
- U osporenom prilogu zastupljeni su i prenijeti stavovi svih zainteresovanih strana. Prenijeti su stavovi urednika 'Dana' povodom prijetnji upućenih novinaru ovog lista, prenijet je stav gospodina Velizara Markovića, prenijeta je izjava predstavnika Osnovnog državnog tužilaštva, prenijeto je reagovanje i kćerke gospodina Markovića, prenijeto je i reagovanje DPS-a.
- Informacija da je brat predsjednika Vlade Crne Gore uputio prijetnje novinaru je značajna za javnost. U informativnim emisijama se često prenose informacije o srođnicima javnih ličnosti a pogotovo onih iz sfere politike.
- Povodom slučaja prijetnji novinaru 'Dana' osnovni državni tužilac u Bijelom Polju je istog dana pokrenuo izviđaj što govori o važnosti informacije. Nema profesionalnog standarda koji ukazuje na dužinu trajanja pojedinih priloga u informativnim emisijama ili redosledu priloga koji se emituju u informativnim emisijama. Ova oblast pripada uredničkoj slobodi.
- U osporenom prilogu nejasno je zašto je izjava predsjednika 'Demokratske Crne Gore' emitovana baš u tom dijelu priloga. Nesporno je da su zapravo povod cijelog slučaja bile prijetnje upućene predstavnicima 'Demokratske Crne Gore' tokom njihovog obilaska domaćinstava u opštini Mojkovac u predizbornoj kampanji. Bilo bi jasnije za gledaoce da je izjava predsjednika 'Demokratske Crne Gore' emitovana pred sam kraj priloga, ispred prenošenja saopštenja DPS-a (ili kao uvod u prilog kako bi gledaoci imali jasniju sliku o kontekstu). Tako bi javnost imala jasnije prenijete i razumljivije stavove dvije političke stranke koje su iznijele mišljenje u vezi sa ovim slučajem.
- U prilogu posvećenom prijetnjama novinaru 'Dana' nije bilo kršenja profesionalnih standarda iako je sam prilog mogao biti drugačije montiran. Suština je da se ovim prilogom nije dovela u zabludu javnost ili navodila na pogrešan zaključak. Prenijeti su stavovi svih relevantnih aktera koji su željeli da daju izjavu.
- U prilogu koji je posvećen incidentu u Mojkovcu i navodnim prijetnjama rukovodiocima 'Demokratske Crne Gore' od strane grupe građana Mojkovca, došlo je do kršenja

profesionalnog standarda koji se odnosi na uravnoteženost izvještavanja: 'Programi RTCG koji se bave pitanjima od javnog interesa koja izazivaju različite stavove u javnosti moraju adekvatno i jednako predstaviti različite tačke gledišta. To podrazumijeva nepristrasnost i razumno procjenjivanje težine određenih stavova i mišljenja, njihov značaj ili potencijalni značaj. Kad god je to moguće, novinari moraju da pronađu predstavnike svih uključenih strana i obezbijede u programu sve relevantne stavove. Ukoliko je to nemoguće, oni o tome jasno i direktno moraju obavijestiti javnost. Novinari i urednici moraju biti svjesni neophodnosti ravnoteže u tretiranju spornih pitanja. Profesionalni je standard RTCG da se o kontroverznim temama obezbijedi i neutralno, ekspertsko mišljenje. Suprotstavljena mišljenja o kontroverznim događajima, temama i pojavama prezentiraju se u istom prilogu ili emisiji, odnosno narednoj emisiji koja čini dio iste serije emisija.' U ovom prilogu nije prezentovan stav 'druge strane' - gospodina Stanišića koji je navodno uputio prijetnje predstavnicima 'Demokratske Crne Gore' ili nekog od drugih putnika u automobilu koji se vidi na emitovanom snimku. Takođe, nije prezentovan ni stav DPS Mojkovac jer je u prilogu saopšteno da je gospodin Stanišić član Opštinskog odbora DPS-a. Novinari nisu pokušali da dobiju izjave druge strane čime su narušili uravnoteženost emitovanog priloga.

Komisija je dala preporuku Savjetu RTCG, koju je usvojio, a ista je naprijed navedena.

Na osnovu informacija i navoda sadržanih u prigovoru i izjašnjenju emitera, kao i uvida u snimak emitovanih sadržaja, Agencija konstatuje sljedeće:

1. Dana 12. septembra 2017. godine RTCG je u programu TVCG1 u periodu od 15:33:07 do 15:36:29 sati (3 minuta 22 sekunde) u informativnoj emisiji „Dnevnik“ emitovala prilog posvećen **prijetnjama novinaru 'Dana'**, koji je predmet prigovora (u daljem tekstu: prvi prilog).

Na početku prvog priloga, voditelj informativne emisije „Dnevnik“, daje sljedeći uvod: „Mojkovčanin Velizar Marković, brat premijera Duška Markovića prijetio je novinaru 'Dan'-a Vladimiru Otaševiću tokom telefonskog razgovora, saopšteno je iz tog dnevnog lista. Otašević ga je kontaktirao kako bi pokušao da preko njega uspostavi kontakt sa njegovim bratom Radojem Markovićem, čija je izjava bila potrebna 'Dan'-u povodom komentara na optužbe koje su na njegov račun saopštili iz Demokratske Crne Gore zbog prijetnji njihovim aktivistima u Mojkovcu. Redakcija tog lista objavila je i fono zapis razgovora koji obiluje psovkama i uvredama. Demokrate su tim povodom pozvale nadležne organe i državno tužilaštvo da se pozabave prijetnjama i napadima na njihove aktiviste“. Kao pokrivalica su korišćeni pokretni kadrovi snimljeni ispred redakcije dnevnog lista „Dan“ i naslovna strana dnevnog lista „Dan“ za 12. septembar 2017. godine, odnosno tekst „**SKANDALOZNO: Velizar Marković, premijerov brat, prijetio novinarima 'Dana': 'Nemojte se pitati što je neko nekog ubio, j... ću vam majku'**“.

Nakon uvoda voditelj je prenio informaciju o reagovanju Radoja Markovića na sljedeći način: „Povodom tvrdnji da je prijetio aktivistima Demokratske Crne Gore, oglasio se i Radoje Marković, brat premijera Duška Markovića. U reagovanju navodi da je njegova porodica ta koja je doživjela neprijatnost kada su neimenovani političko-propagandni aktivisti Demokratske Crne Gore, nenajavljeni i bezobzirno, došli na vrata njegove kuće, tražeći od njegove porodice podršku za njihovu stranku i njihovu politiku. Nakon razgovora Markovićeve supruge sa Demokratama, koji su uporno tražili objašnjenja zašto ne podržavaju njihovu politiku, Radoje Marković je, kako kaže, zatražio od njih da napuste njegovu kuću i imanje. Ističe i da je to jedino istina, a da su ostalo, kako kaže, laži i izmišljotine“.

U nastavku priloga, voditelj saopštava da dežurnom tužiocu u Osnovnom državnom tužilaštvu u Bijelom Polju nije podnijeta prijava povodom verbalnog napada na novinara dnevnog lista „Dan“ Vladimira Otaševića, navodi da je formiran predmet i da je postupak izviđaja u toku. Nakon toga slijedi fono izjava portparola Osnovnog državnog tužilaštva u Bijelom Polju Denisa Zvrka, koja potvrđuje informacije saopštene od strane voditelja. Kao pokrivalice su korišćeni pokretni i nepokretni kadrovi snimljeni ispred i unutar prostorija Višeg i Osnovnog suda u Bijelom Polju, kao i naslovna strana dnevnog lista „Dan“ za 12. septembar 2017. godine.

Potom je uslijedila snimljena izjava glavnog urednika „Dan“-a Nikole Markovića, koji je naveo da očekuje da državni organi, odnosno Tužilaštvo, pokrenu postupak, da se lice sasluša, utvrdi nivo njegovih prijetnji, posebno zbog činjenice što ove prijetnje dolaze od Premijerovog brata, ističući da lica sa takvim porodičnim referencama moraju paziti šta govore, jer, kako navodi, „...nije isto kada vam prijeti neki obični građanin ili bliski srodnik funkcionera koji ima takav represivni aparat u svojim

rukama". Kao pokrivalica je korišćena naslovna strana dnevnog lista „Dan“ za 12. septembar 2017. godine.

2. Dana 12. septembra 2017. godine RTCG je u programu TVCG1 u periodu od 19:31:15 do 19:37:29 sati (6 minuta 14 sekundi) u informativnoj emisiji „Dnevnik“ u 19:30 emitovala prilog posvećen **prijetnjama novinaru 'Dana' i incidentu koji se dogodio u Mojkovcu (prijetnje predstavnicima 'Demokratske Crne Gore')**, koji je predmet prigovora (u daljem tekstu: drugi prilog).

Na početku drugog priloga, voditeljka informativne emisije „Dnevnik“, daje sljedeći uvod: „Mojkovčanin Velizar Marković, brat premijera Duška Markovića prijetio je novinaru 'Dan'-a Vladimiru Otaševiću tokom telefonskog razgovora, saopšteno je iz tog dnevnog lista. Otašević ga je kontaktirao kako bi pokušao da preko njega uspostavi kontakt sa njegovim bratom Radojem Markovićem, čija je izjava bila potrebna 'Dan'-u povodom komentara na optužbe koje su na njegov račun saopštili iz Demokratske Crne Gore zbog prijetnji njihovim aktivistima u Mojkovcu. Redakcija 'Dana' najoštrije je osudila prijetnje i pozvala tužilaštvo da reaguje. Reagovalo je i Osnovno državno tužilaštvo u Bijelom Polju i kažu da je postupak izviđača u toku. Demokratska Crna Gora pozvala je međunarodnu zajednicu da prati događaj“.

Nakon uvoda slijedi prilog novinarkе Tatjane Debeljević koji počinje riječima: „Razgovor koji je njihov novinar juče snimio, u „Dan-u“ i danas preslušavaju“, a potom je emitovan audio snimak sljedeće sadržine (transkript):

- „Ne znam jeste li dobili poruku od mene? Jeste vidjeli?“
- „Ne Vladimire, oli prestat ti s tim porukama više, da ja tebe pitam sad“
- „Velizare, ja, ja se izvinjavam što sam...“
- „Slušaj me, Velizare Otaševiću, samo me saslušaj sad, dobro me saslušaj, dobro me saslušaj...“
- „Dobro.“
- „Prošli put sam bio prema tebi iskren, i sve sam ti reko tačno...“
- „Pa dobro, evo, šta je...“
- „Slušaj, slušaj, samo me slušaj do kraja...“

Novinarka potom navodi: „Onda su uslijedile ružne riječi, uglavnom psovke. Sve rečeno, za glavnog urednika 'Dana', govori o tome u kakvim uslovima novinari rade“.

Potom slijedi snimak dijela razgovora sa glavnim urednikom „Dan“-a Nikolom Markovićem u kome se kaže da je za njega „posebno zabrinjavajuće, što ove prijetnje dolaze od premijerovog brata“, da očekuje „lica sa takvim porodičnim referencama mnogo suptilnije i sa mnogo više pažnje da paze šta govore.“ Kako navodi N.Marković „...nije isto kada vam prijeti neki obični građanin ili bliski srodnik funkcionera koji ima takav represivni aparat u svojim rukama“. Novinarka zatim navodi i da Marković očekuje da nadležno tužilaštvo pokrene postupak i da „poručuje“ (snimak dijela razgovora sa N.Markovićem sljedeće sadržine - transkript): „novinaru su upućene prijetnje iako je on svoj posao radio profesionalno i gospodina Markovića zvao u sasvim pristojno vrijeme, oko 19 časova i 30 minuta. Dakle, ne radi se o ponoćnim časovima, niti o bilo kakvom uznemiravanju“. Zatim slijedi snimak još jednog dijela razgovora sa N.Markovićem sljedeće sadržine - transkript: „ove prijetnje danas dešavaju se dnevnom listu 'Dan' i našim novinarima. Ako se ovome ne stane na put, sutra će se desiti možda nekome iz vaše kuće ili iz 'Vijesti' ili nekog drugog medija“. Prilog se nastavlja riječima novinarkе koja kaže da su predstavnicima „Dan“-a „prijetnje teže pale zbog toga što je redakcija 'Dan'-a 2004. ostala bez glavnog i odgovornog urednika koji je ubijen ispred redakcije“. Kao pokrivalica je korišćena naslovna strana dnevnog lista „Dan“ za 12. septembar 2017. godine i djelovi snimka razgovora sa N.Markovićem.

U nastavku priloga, nakon riječi novinarkе „o svemu, nijesu odlučile da čute ni Demokrate“, emitovani su djelovi snimka reagovanja predsjednika Demokratske stranke Crne Gore, Alekse Bečića u čijem prvom dijelu se kaže: „Udarite direktno na mene, ako vam basta, ali dalje ruke od naših mladih ljudi. Dalje ruke od naših heroja, dalje ruke od budućnosti Crne Gore“. Prilog se nastavlja riječima novinarkе koja kaže: „Da sve ovo ima politički scenario sa jasnom namjerom, Bečić je siguran“, a zatim je emitovan drugi dio snimka reagovanja predsjednika Demokratske stranke Crne Gore, Alekse Bečića u čijem prvom dijelu se kaže: „Juče su braća premijera Markovića, jasno i glasno saopštili da funkcionere Demokrata i novinare 'Dan'-a treba pobiti, najavljujući nova politička ubistva u Crnoj Gori. Jasno im je da ovaj talas promjena ne mogu zaustaviti. Zato je ova reakcija rezultat panike na dvoru,

dokaz da je Marković bio i ostao crna kutija i ništa više od toga".

Novinarka saopštava da je Aleksa Bečić tražio da međunarodna zajednica prati ovaj slučaj, kao i da je iz redakcije „Dan“-a upućen poziv nadležnom tužilaštvu da reaguje, što je dežurni tužilac u Osnovnom državnom tužilaštvu u Bijelom Polju i uradio. Nakon toga slijedi fono izjava portparola Osnovnog državnog tužilaštva u Bijelom Polju Denisa Zvrka u kojoj se navodi da je predmet formiran, podniet zahtjev Upravi policije Odjeljenju bezbjednosti Mojkovac radi prikupljanja potrebnih obavještenja i podataka o događaju, te da je postupak izviđaja u toku.

Kao pokrivalica je korišćena naslovna strana dnevnog lista „Dan“ za 12. septembar 2017. godine, kao i nepokretni kadrovi snimljeni ispred i unutar prostorija Višeg i Osnovnog suda u Bijelom Polju.

Novinarka u nastavku navodi kako je pokušala i telefonskim putem stupila u kontakt i sa Velizarom Markovićem koji joj je rekao da je riječi u revoltu izgovorio zbog ranijeg spornog pisanja novinara „Dan“-a, ali da se, bez obzira na to, kaje. Kako joj je saopštio, nije se svojom voljom našao u medijima, pa zato nije htio da to uradi ni tog dana, vjerujući da će o svemu najbolje reći Tužilaštvo.

Prilog se nastavlja i završava emitovanjem kadra u kojem se vidi reagovanje kćerke Velizara Markovića, Milice Marković objavljeno na njenom Facebook profilu. Dok novinarka čita djelove iz reagovanja Milice Marković kao pokrivalica se koristi slika (screen shot) pomenute Facebook objave.

Po završetku priloga, voditeljka informativne emisije Jelena Otašević navodi da je nastali događaj naišao na osudu od strane Sindikata medija, kao i političkih partija URA i SDP.

U nastavku „Dnevnika“ voditeljka je pročitala (dio) saopštenja Demokratske partije socijalista u kojem se kaže: *„Imajući u vudu sve okolnosti vezane za navodni incident koji se dogodio juče u Mojkovcu, Demokratska partija socijalista poziva nadležne državne organe da utvrde da li je postojala namjera da se u konkretnom slučaju isprovocira incident. Naročito je simptomatično da je uzmemirujući poziv, u kasnim večernjim satima, bratu premijera Markovića, licu koje nije politički aktivno, ni bilo kako društveno angažovano, stigao od novinara redakcije koja je svoje profesionalne i medijske kapacitete stavila veoma otvoreno na stranu jednog političkog subjekta, to jest Demokrata. Ovakvim sumnjam doprinosi činjenica da su incidentu prethodila uzmemiravanja članova porodice Marković u Mojkovcu upravo od strane aktivista ove stranke. Zbog svega navedenog, još jednom pozivamo sve državne organe da, efikasnom i djelotvornom istragom, utvrde sve činjenice u postupku i prezentuju ih javnosti, posebno što pokušaj izazivanja sličnih incidenata i njihovu jeftinu politizaciju možemo očekivati u narednom periodu, kaže se u saopštenju DPS-a.“*

Kao pokrivalice korišćeni su pokretni kadrovi snimljeni na ulicama opštine Mojkovac.

Potom se prilog nastavlja emitovanjem informacije o incidentu koje se toga dana navodno dogodio u Mojkovcu. Nakon riječi *„u međuvremenu, pojavio se novi snimak“*, prilog se nastavlja riječima voditeljke: *„Danas oko 15 sati, predsjednik Demokratske Crne Gore Aleksa Bečić, poslanik Boris Bogdanović i jedan dio članstva Demokrata Mojkovac bili su predmet, kako oni tvrde, brutalnog, verbalnog napada od strane Gorana Stanišića, za koga kažu da je aktivista DPS-a Mojkovac i da je bezbjednosno interesantno lice. Iz Demokratske Crne Gore je saopšteno da je Stanišić, između ostalog, i zaprijetio da će baciti bombu na prostorije Demokrata u Mojkovcu. U društvu Stanišića, odnosno u istom autu sa njim, kako kažu u Demokratskoj Crnoj Gori nalazili su se i bratanić Veselina Veljovića i sin načelnika odjeljenja bezbjednosti Mojkovac Cvetko Marković, kao i Dejan Filipović, član Opštinskog odbora DPS-a Mojkovac.“* Kao pokrivalica korišćen je snimak napravljen putem mobilnog uređaja. Na osnovu snimka se ne može sa preciznošću utvrditi o kojim osobama je riječ (osobe prikazane s leđa i dijelom sa strane), kao ni to šta je bio predmet razgovora (nejasna komunikacija među akterima).

3. Zakonom o elektronskim medijima je propisano, u čl. 55 st. 6, da je emiter dužan da doprinosi: slobodnom, istinitom, cjelovitom, nepristrasnom i blagovremenom informisanju javnosti o događajima u zemlji i inostranstvu, kao i poštovanju i promociji osnovnih ljudskih prava i sloboda, demokratskih vrijednosti, institucija i pluralizma ideja.
4. Zakonom o elektronskim medijima je propisano, u čl. 56 st. 4, da emitovanje radijskog ili televizijskog programa mora da ispunjava sljedeće uslove: događaji se moraju vjerno prikazati, a različiti pristupi i mišljenja moraju biti primjereno zastupljeni; vijesti moraju istinito i korektno predočiti činjenice i događaje, moraju biti nepristrasne i profesionalno korektno; mišljenja i komentari moraju biti odvojeni i njihov izvor ili autor prepoznatljiv; mora se podsticati nepristrasnost, uz poštovanje razlika u

mišljenjima o političkim ili privrednim pitanjima.

5. Zakonom o medijima propisano je, u članu 2, da Crna Gora garantuje pravo na slobodno osnivanje i nesmetan rad medija zasnovan na: slobodi izražavanja mišljenja; slobodi istraživanja, prikupljanja, širenja, objavljivanja i primanja informacija; slobodnom pristupu svim izvorima informacija; zaštiti čovjekove ličnosti i dostojanstva i slobodnom protoku informacija, kao i da Crna Gora garantuje ravnopravno učešće u informisanju domaćim i stranim pravnim i fizičkim licima, u skladu sa ovim i Zakonom o radio-difuziji.
6. Zakonom o medijima propisano je, u članu 21 stav 1, da se informacije prikupljene na nedozvoljen način mogu objaviti samo u interesu nacionalne bezbjednosti, zaštite teritorijalnog integriteta ili javne bezbjednosti, sprječavanja nereda ili kriminala i zaštite zdravlja ili morala, zaštite ugleda ili prava drugih, sprečavanja otkrivanja obavještenja dobijenih u povjerenju ili radi očuvanja autoriteta i nepristrasnosti sudstva.
7. članom 11 st. 1 Pravilnika je propisano da „programski sadržaji, a naročito informativno-politički i programi o tekućim događajima moraju biti pravični i izbalansirani, što se postiže objavljivanjem suprotstavljenih stavova, bilo u istom programu ili u nizu drugih programa, koji predstavljaju cjelinu u obradi određene tematike”.
8. članom 12 stav 3 Pravilnika je propisano da „kada se u programskim sadržajima iznose navodi o nepodobnim djelima ili nekompetentnosti ili ako sadrže negativne konotacije na račun bilo koje osobe ili organizacije, osobama čije se ime spominje pružiće se prilika da učestvuju u programu ili da komentarišu date navode”.
9. polazeći od prava na slobodu izražavanja i uređivačku autonomiju medija, oni su slobodni da određenu pojavu, događaj ili slično tretiraju na različiti način, a da pri tome ne prekrše propise. Ne može se dovesti u pitanje pravo emitera da u, skladu sa svojom uređivačkom politikom, traži, pribavlja, objavljuje i prenosi informacije od interesa za javnost.
10. emiter jeste dao informaciju o događajima koji su od interesa za javnost (slučaj navodnog verbalnog napada na novinara i prijetnji na aktiviste jedne političke partije). Dok se prvi prilog u cjelini odnosi na navodni napad na novinara, drugi prilog sadrži i dio oko navodnog napada na aktiviste jedne političke partije.
11. kad je riječ o **prvom prilogu** (emitovanom 12.09.2017.g.g u 15:30 časova), emiter je dao doprinos slobodnom, istinitom, cjelovitom, nepristrasnom i blagovremenom informisanju javnosti o navodnom verbalnom napadu na novinara. Različiti pristupi i mišljenja bili primjereno zastupljeni. Korektno i nepristrasno su predočene činjenice i događaj. Ovaj prilog ne sadrži elemente koji ukazuju na kršenje „načela objektivnosti”, koje obavezuje emitera da svako stanovište predstavi na objektivnan način, bez uređivačkih intervencija i komentara kojima bi se favorizovala jedna strana, ili neistinito predstavio predmet informativnog sadržaja. Prilog ne sadrži elemente koji ukazuju na kršenje „načela nepristrasnosti”, koje se odnosi na obavezu emitera da činjenično izvještavanje jasno odvoji od stava, mišljenja ili komentara, pri čemu lično uvjerenje i mišljenje urednika i novinara ne smiju da diskriminatorno utiču na izbor teme i način njenog predstavljanja. Prilog nema interpretativnih elemenata (komentara, ocjena i vrijednosnih sudova) koji nijesu primjereni vijestima i izvještajima kao novinarskim žanrovima. Raspoređivanje ili redosljed prezentacije informacija o različitim segmentima ili aspektima određenog događaja spada u domen uređivačke slobode medija, pa samim tim i odluka o raspoređivanju reagovanja pojedinih lica uključena u određene događaje ili na koja se odnose navodi emitera (njegovi ili navodi prethodno objavljeni u drugim medijima).
12. kad je riječ o **drugom prilogu** (emitovanom 12.09.2017.g.g u 19:30 časova), treba razlikovati dio posvećen navodnom verbalnom napadu na novinara i dio posvećen navodnom verbalnom napadu na aktiviste jedne političke stranke. Za dio drugog priloga koji se odnosi na navodni verbalni napad na novinara, može se zaključiti da nije došlo do kršenja bilo kog programskog standarda vezanog za informativne programe, a propisanog Zakonom o elektronskim medijima ili Pravilnikom.

Za dio drugog priloga koji se odnosi na navodni verbalni napad na aktiviste jedne političke partije, može se zaključiti da emiter nije doprinio cjelovitom i nepristrasnom informisanju javnosti (član 56 stava 4 Zakona o elektronskim medijima), niti je na korektan način predočio činjenice i događaje (član 56 stava 4 Zakona o elektronskim medijima). Naime, emiter je propustio da na pravičan i izbalansiran način informiše javnost o navodno tekućem/aktuelnom događaju, objavljivanjem suprotstavljenih stavova (član 11 st. 1 Pravilnika). On je uskratio priliku osobama ili organizacijama čija se imena

spominju (*Goran Stanišića, DPS Mojkovac, Cvetko Marković, Dejan Filipović*) da učestvuju u programu ili da komentarišu navode o nepodobnim djelima ili negativne konotacije koje su iznesene na njihov račun (član 12 stav 3 Pravilnika).

13. Imajući u vidu da se radi o navodnom vrlo ozbiljnom verbalnom napadu (prijetnji ugrožavanja života aktivista i imovine jedne političke partije), ne dovodi se u pitanje opravdanost objavljivanja informacija o tome kao aktuelnom događaju od interesa za javnost. Sa druge strane, nema opravdanja (emiter ga nije dao ni u prilogu, ni u svom izjašnjenju) za izostanak bar pokušaja da se stupi u kontakt sa bilo kim od osoba ili organizacija čija se imena spominju (*Goran Stanišića, Cvetko Marković, Dejan Filipović, DPS Mojkovac*), kako bi se pribavio komentar povodom iznesenih ozbiljnih optužbi.
14. Nijesu opravdani navodi podnosioca *prigovora da je objavljivanjem predmetnih priloga došlo do kršenja programskih standarda vezanih za zaštitu privatnosti, pa, u tom smislu, ni ugrožavanja privatnosti Velizara Markovića*. Naime emiter nije iznio informacije o privatnom životu učesnika događaja koje nijesu ranije bile dostupne javnosti (kroz pisanje medija) ili nijesu iznesene od strane drugih učesnika događaja (putem datih izjava i saopštenja). Cijeneci da je izvještavanje o navedenom događaju bilo u centru pažnje različitih medija, te da su javnosti već bile dostupne informacije o akterima događaja, isključivanje iz izvještavanja bilo koje informacije (pa i informacija da su neki od aktera rodbinski povezani sa *premijerom Markovićem*) *narušilo bi cjelovitost izvještavanja*.
15. Agencija nije nadležna da razmatra podneseni prigovor u dijelu koji se odnosi na navodna kršenja Krivičnog zakona u vezi sa neovlašćenim prisluškivanjem i snimanjem, jer je to nadležnost istražnih i pravosudnih organa.

Na osnovu navedenog, a uvažavajući činjenicu da je saglasno tač. 7.1 izdatih odobrenja za emitovanje br. O-TV-J-01 od 25.01.2013. godine i članu 5 Pravilnika, emiter odgovoran za sve objavljene sadržaje, može se **utvrditi da je RTCG objavljivanjem spornog programskog sadržaja, prekršio član 55 stav 6 i član 56 stav 4 Zakona o elektronskim medijima, član 11 stav 1 i član 12 stav 3 Pravilnika.**

Nakon sprovedenog postupka i uz uvažavanje svih relevantnih činjenica, direktor Agencije je, saglasno čl. 139, 140, 141, 143 i 144. Zakona o elektronskim medijima, donio odluku kojom se emiteru izriče upravno-nadzorna mjera upozorenja i nalaže da usaglasi emitovanje programskih sadržaja u okviru programa "TVCG1" sa standardima definisanim u Zakonu o elektronskim medijima, podzakonskim aktima Agencije i izdatim odobrenjima za emitovanje.

Prilikom izricanja upravno-nadzorne mjere, direktor Agencije je imao u vidu da je izrečena mjera srazmjerna prirodi i težini prekršaja, kao i da se može očekivati da će upozorenje biti dovoljno da emiter ubuduće ne ponovi protivpravno ponašanje.

Emiteru je naloženo i da u skladu sa čl. 140 stav 3 Zakona o elektronskim medijima izrečenu mjeru upozorenja objavi u svom programu, u okviru informativne emisije „Dnevnik“ u 19:30 časova.

Ovo rješenje stupa na snagu danom donošenja.

UPUTSTVO O PRAVNOM SREDSTVU

Protiv ovog rješenja može se podnijeti žalba Savjetu Agencije za elektronske medije u roku od 15 dana od dana njegovog dostavljanja.

Dostavljeno:

- Savjet „Radio i Televizija Crne Gore“, predsjednik
- „Radio i Televizija Crne Gore“ d.o.o., izvršna direktorica
- „Televizija Crne Gore“, direktor
- Politička partija „Demokratska partija socijalista“, podnosilac prigovora
- Arhiva

DIREKTOR
Abaz Džafić

